

THE Australian Esperantist

A Monthly Journal Devoted to the Interests of Esperanto.

VOL. 1. N-RO. 1.

MAJO, 1908.

PREZO 3 PENCOJ.

ANTAŬPAROLO.

Al multaj, eble al la plimulto da niaj Aŭstraliaj esperantistaj amikoj, ŝajnos ankoraŭ tro frue atenci la fondigon de Aŭstralia gazeto pritraktanta la zamenhofan lingvon; sed konsiderinte, ni devas konkludi ke tia gazeto fariĝos tre utila por la afero, helpante al komencantoj, kunligante la samideanojn de tiu ĉi vasta kontinento, kaj donante al entuziasmuloj la okazon vidi en presita formo siajn unuajn provojn je aŭtoreco. La gazeto tute dependos de la helpo de samideanoj. Ĝiaj paĝoj estos malfermitaj por diskutoj pri ĉiuj aferoj interesaj por esperantistoj. Demandoj pri la gramatiko, novaj vortoj, k. t. p., estos responditaj, kiel eble plej korekte. Ĉiuj kiuj deziras la antaŭeniradon de la esperanta afero devas helpi tian propagandilon per abonpagoj, kaj ankaŭ per artikoloj, amuzaj skizoj, versaĵoj, k. t. p., ĉu originalaj aŭ ne. Tiu ĉi malferma numero nur celas la varbadon de kiel eble plej multe da subtenantoj, kaj oni esperas ke ĉiu kiu ĝin ricevis, ne estos kontenta je la propra tralegado, sed sciigos ĉiujn esperantistajn amikojn pri la nova entrepreno. La redakcio havas je sia dispono multe da bona esperanta literaturo, kaj la legontoj de la gazeto povas certiĝi ke ĉiu numero enhavas ĉiun ekzemplon de la plej bone esperanta stilo. Do, ĉiuj kiuj favoras la ideon, bonvolu respondi, kaj sendi ankaŭ iajn proponetojn pri la bona administrado de la gazeto. La supersignitaj preslitteroj estas ricevitaĵoj de Sydney, kie la matricoj estas gravuritaj laŭ nia speciala mendo, kaj estas la solaj nuotempe en Aŭstralio. Ĉiuj komunikadoj devas esti sendataj al la Redaktoro.

To many, perhaps to the majority of our Australian esperantist friends, it will seem too early to attempt the establishment of an Australian gazette, dealing with the language of Zamenhof; but upon consideration we must conclude that such a gazette will become very advantageous to the affair, helping beginners, uniting the fellow-thinkers of this vast continent, and giving to enthusiasts the opportunity of seeing in print their first attempts at authorship. The gazette will entirely depend upon the assistance of comrades. Its pages will be open for discussion about all matters interesting to Esperantists. Questions concerning the grammar, new words, etc., will be answered as correctly as possible. All who desire the advancement of the Esperanto movement should help such an instrument of propaganda, by subscriptions, and also by articles, amusing sketches, verses, etc., whether original or not. This opening number only aims at the enrolment of as many supporters as possible, and it is hoped that each one who receives it will not be content with reading it personally, but will inform all his Esperantist friends about the new enterprise. The Editorial Department has much good Esperanto literature at its disposal, and the readers of the Gazette can be sure that each number will contain an example of the best Esperanto style. All, then, who favour the idea, kindly reply, and send any suggestions for the good management of the Gazette. The accented type has been obtained from Sydney, where the matrices have been engraved to our special order, and are the only ones at present in Australia. All communications should be sent to the Editor.

ESPERANTISTA ŜTATO.

Se la projekto kiun ĵus ellaboris kelke da entuziasmaj francaj, germanaj kaj belgaj esperantistoj, povos esti efektivigita, la venontaj unu-du jaroj vidos la naskiĝon de sendependa esperanta ŝtato en Eŭropo.

Oni proponas peti de la registaroj de Francujo, Germanujo, Belgujo kaj Holandujo la bonvolon kaj permeson fondi la novan ŝtaton.

La sido estos sur neŭtrala landstrio kiu kuŝas ĉe la landlimo inter Germanujo, Belgujo kaj Holandujo, ĉirkaŭ kvin mejlojn malproksime de Aix-la-Chapelle. Tiu ĉi teritorio, nomata Moresnet, sidas en bela valo, posedas malgrandan "kasinion," enhavas neŭtralan 3000-nombran loĝantaron, duone germanan, kaj duone belgan, kaj estas trairata de elektraj tramveturiloj de Aix-la-Chapelle, kaj la belga flanko de la landlimo.

La organizanto kaj iniciatoro de la nova projekto estas la konata franca esperantisto, Profesoro Roy, kiu certigas ke la klaso da homoj la plej interesata pri la disvastigado de lingvo internacia, estas la komercovojaĝistoj. Pro tio, Sro. Roy, kaj liaj kunuloj jam proponis, la fondon de sindikato da internaciaj komercovojaĝistoj kiu havos sian ĉefoficejon en la nova ŝtato. Oni proponas, se konsentos la germana kaj belga registaroj, fari el la ŝtato libertempan kunvenejon, kiel eble plej ĉarman por ĉiuj komercovojaĝistoj, kaj precipe la esperantistoj. Estos altranga kaj plene provizita komerca klubo, kaj fako por la protektado de esperantaj aferoj. Oni fondos esperantan kolezion, kaj Esperanto estos la oficiala lingvo de la ŝtato. Ekzistos ĉieniaj impostoj, kaj la ŝtatekspezo, kiu estos kiel eble plej malgranda, oni pagos per kotizajoj de la tutmonda esperantistaro. La projekto enhavas esperantan parlamenton, kiu kunvenos de tempo al tempo por konsiligi pri la ŝtataferoj. La estro de la ŝtato, kiu estos respublika, estos la tiama prezidanto de la internacia esperanta akademio. Oni ne permesos al la ŝtato fariĝi financa aŭ profitema komunumaro, kvankam ĝi estos administrata laŭ komercaj principoj.

ELTIRAĴO EL "LA FUNDO DE L'MIZERO."

Dro. Bein, pli bone konata de la esperantistaro per sia pseŭdonomo "Kabe," estas varsovia kuracisto, kaj fariĝis fama pro siaj elegantaj tradukoj el la pola literaturo. La eltiraĵo malsupre presita estas el tre kortuŝanta rakonto de Vaclav Sieroŝevski, kiu priskribas leprulan loĝejon en la siberia "tajga" (Virga siberia arbaro.) tradukita de "Kabe."

En la "tajga" de l'malproksima nordo misteraj lokoj ekzistas, pri kiuj la enlanduloj nevolonte parolas, eviteme respondante la demandojn: "tien nur la vento alflugas kaj la migrantaj birdoj sidigas dum sia flugo al la maro." Tie la akvoj reĝas; oni ĉie vidas ilin palajn kaj brilantajn, kaj la ĉielo, pendas super ili pala pro ilia rebrilo. Sur la bluaj vastaj vejnoj de akvumita tero serpentas kaprice, kiel polipaj palpiloj. Sur la plataj bedoj de l'seka tero staras arbaroj maldensaj, kvazaŭ okulharoj; jen malgranda monteto aperas; jen oni trovas rivereton, kiu kunigas du akvujojn kaj per sia murmureto rompas la unutonecon de la starantaj akvoj. La okulo eraras en la perla spaco kaj ripozas nur sur la malklaraj desegnaĵoj de l'malproksimaj insuloj kaj promontoroj.

Mirinde malgaja lando.

ADVICE TO BEGINNERS.

Although Esperanto is very easy, the student must not fancy that there is any Royal Road to proficiency. The language must be mastered systematically, and for English-speaking students, the very complete and compact text-book by Dr. O'Connor is strongly recommended. By the time the student has thoroughly mastered this little manual, he can commence to read with ease some of the simpler work in Esperanto. Westcott's translation of Dickens's "Christmas Carol" is strongly recommended, as the style is graceful and simple, and has been approved of by Dr. Zamenhof. The English version can be used as a key. Although O'Connor's text-book has a dictionary at the end, it is hardly comprehensive

enough for general reading, and the student will do well to obtain the Esperanto-English dictionary by Motteau, and the English-Esperanto dictionary by O'Connor and Hayes. Up till now it is rather disappointing to find how few books in Esperanto are stocked by the booksellers in Australia, but as the demand increases, no doubt they will see the wisdom of ordering the latest works as they come out. Lastly we may remark that as there is no attempt to make money by the sale of Esperanto books, the price is extremely small, as compared with works in other foreign languages.

ESPERANTO IN AUSTRALIA.

It is the experience of most Esperantists in Australia that the average person is totally uninterested in the subject of an auxiliary language. "It is all very well," he will say, "for Europeans who are jostling together in France, Germany, Switzerland, etc., and constantly meeting and doing business with persons speaking different languages: an auxiliary language is the very thing for them. But here in Australia, where we all speak English, what earthly benefit can it be for us to study Esperanto?" We freely admit that this is an attitude quite natural for an Australian to assume, if he is only concerned about business, and takes no interest in anything which does not tend to increase his income. But for those who find enjoyment in pursuits outside of mere sordid business matters, we purpose mentioning a few of the claims which Esperanto has on the average Australian native.

It must be confessed that, as a whole, the youth of Australia is sadly unintellectual. From the day when the compulsory schooling is over, a large number of young people never pursue any course of study at all, and when their hours of work are over, their sole subject of conversation is some form of sport. Far be it from us to decry Athletics, which is most necessary for the young men and women of Australia; but, just as in all healthful games, the exercise of the muscles increases their development, so intellectual exercise cannot fail to benefit the mind. It is admitted

that the study of foreign languages is one of the most beneficial forms of intellectual exercise, but the average young man or woman, working for a living, has not sufficient leisure time for the thorough mastery of any modern national language. Here it is that Esperanto comes in. Let anyone apply himself in his leisure moments to the study of this wonderfully simple language, and in less than a month he will have a good grasp of it, though of course, as in other languages, as time goes on, his style and fluency will improve.

But, even at this early stage, he will have at his disposal the literature of all countries; for in every country energetic Esperantists are translating the best of their literature into the new language, and many works are now being written directly in Esperanto. Through the medium of the now numerous Esperanto journals and magazines he can read what is going on in the scientific, literary and sporting circles of the world.

Again, even if we never intend to leave Australia, it is quite possible that we may meet foreigners here who, as is the case with so many thousands of Europeans nowadays, are only acquainted with their own language and Esperanto, it would be very gratifying to be able to greet them in the latter harmonious tongue. Besides, some of us at least hope at some period of our life to visit Europe, and now that nearly every important town has its Esperanto consulate, a Britisher need never be afraid of encountering any difficulty on the continent from his ignorance of French or German.

In conclusion, let us point out one other advantage that Esperanto has. It is a strange but undeniable fact that there exists a kind of natural freemasonry among Esperantists, so that untrammelled by any rules or obligations, each regards the other as a fellow-member of the great human family, whose complete happiness and harmony will only be thoroughly attained when its members acquire the power of mutual intelligibility, and this can only be gained by the use of an international auxiliary language such as Esperanto.

A.E.B.

ELTIRAĴO EL HAMLETO.

Akto I. Sceno 3.

La Konsilo de Polonio al Laerto.

Kaj memoru

Regulojn, kiujn mi al vi instruis :
 Ne ĉian penson metu sur la langou,
 Ne donu tuj al ĉia penso faron.
 Afabla estu, sed ne tro kredema.
 Al la amiko saĝe elektita
 Kunforĝu vin en fera fideleco,
 Sed gardu vian manon de la premo
 De ĉiu renkontota bona frato.
 Vi gardu vin de ĉia malpacigo ;
 Se vi ĝin ne evitos,—tiam agu
 Fortike, ke la malamik vin timu.
 Al ĉiu servu per orelo via,
 Sed ne al ĉiu servu per la buŝo.
 Konsilojn ĉiam prenu vi de ĉiu,
 Sed propran juĝon en la kapo tenu
 Laŭ via mon' mezuru vian veston,
 Sed ĉio estu takta kaj konvena ;
 Vin vestu bone, sed ne kiel dando :
 Laŭ vest' ekkonas oni ofte viron,
 La homoj altastataj en Francujo
 En tiu punkto estas tre zorgemaj.
 Ne prenu prunte kaj ne prunte donu ;
 Per pruntedono ofte oni' perdas
 Krom sia have ankaŭ la amikon,
 Kaj pruntepren' kondukas al ruino
 De la mastraĵo. Antaŭ ĉio estu
 Fidela al vi mem,—de tio sekvos,
 Ke vi ne estos ankaŭ malfidela
 Al la aliaj homoj. Nun adiaŭ,
 Kaj mia beno vin akompanadu !
 Tradukita de Dro. L. L. Zamenhof.

ANEKDOTOJ.

INTER BOPATROJ.

“Ĉu vi estas kontenta je via nova bofilo ?”

“Ho, ne forte, mi faris tre malbonan elekton”

“Per kio ?”

“Vidu, mia kara, li ne povas trinki, li ne scias ludi kartojn, kaj al ĉio, li havas ankoraŭ mirindan talenton de parolado.”

“Kion do vi volas ? Mi vin ne komprenas ! Tio ĉi estas ja ĉiuj nur tre bonaj ecoj !”

“Sed vidu : li ne povas trinki kaj trinkas, li ne scias ludi kartojn kaj ludas ; se li ne estus granda parolanto, tiam mi sola scius, ke li estas malsaĝa,—nun la tuta mondo tion ĉi scias.”

El la Krestomatio.

KIU ESTAS LA ESTRO ?

Unu farmisto havis filon kiu intencis baldaŭ edziĝi. Unu tagon tiu ĉi demandis la patron, “Kiu estas la estro, edzo aŭ edzino ?” La patro respondis, “Iru, jungu la ses ĉevalojn al la ŝarĝveturilo, kaj enmetu en ĝin la tutan kokidaron.” Veturigu laŭ la vojo, kaj ĉe ĉiu domo, haltu, kaj faru la demandon, “Kiu estas la estro, edzo aŭ edzino ? Se oni respondos, ‘la edzino,’ donacu unu kokidon, sed se la respondo estos ‘la edzo,’ donacu unu el la ĉevalojn.” La filo obeis, kaj ekiris laŭ la vojo. Li vizitis multe da domoj, sed ĉiufoje oni respondis al lia demando, “la edzino,” ĝis li preskaŭ fordonacis ĉiujn kokidojn, sed nenium ĉevalon. Fine li alvenis al farmdomo, kaj faris la kutiman demandon. La ruĝvizaĝa farmisto kolere respondis, “Kompreneble mi estas la estro.” “Bonvolu akcepti unu el tiuj ĉevaloj,” diris la junulo. “Dankon,” diris la farmisto, “mi prenos tiun brunan ĉevalon.” Dume la edzino alvenis, kaj nun ŝi diris, “Mi preferas la grizan.” Ili foriris, kaj kune disputis. Post kelkaj minutoj la farmisto revenis kaj diris, “Mi nun decidis preni la grizan.” “Ne, ne” diris la junulo, “vi devas preni kokidon.”

Esp. 16479²

RUZA IRLANDANO.

Unu Irlandano, kiu komencis la fotografarton, eniris butikon de ĥemisto, por aĉeti boteleton, en kiu li povos miksi siajn solvaĵojn. Ekvidinte tian, kian li bezonis, li demandis de la ĥemisto la koston. “Nu,” diris la ĥemisto, “ĝi kostas du pencojn malplena, sed se vi deziras ke mi enmetu ion, mi ne taksos la boteleton.” “Dankon,” diris Patĉjo, “enmetu do korkon en ĝin.”

Printed and published by R. Dossor,
 for the Benalla Esperanto Club,
 Bridge Street, Benalla, in the
 State of Victoria.